

A kősziklára épített év

Lekció: Róma 8:31-39

Textus: Mt 7:24-27

Azt hiszem, nem vagyok egyedül, ha azt mondom, szeretek a szabadban túrázni. Főleg a hegyekben, és főleg ilyenkor, karácsony környékén, amikor mindent ellep a hó, a csend. Néhány nappal ezelőtt is volt alkalmunk egy kicsit kiszabadulni, és ahogy figyeltem a magas sziklákat, eszembe jutott, amikor tini koromban az egyik teljesítménytúrán csúnyán eltévedtünk. Az egyikünk ráadásul le is maradt, majd valahogy lezuhant a Rám-szakadéknál és eltörte a combját. Hiába volt Quechua bakancs, elszántság és tapasztalat, jó lett volna egy vezető, aki ismeri az utat a magas sziklák és mély szakadékok között.

Ilyen rejtelmes, nagy hegyként magasodik előttünk minden új év is. Nem tudjuk, milyen kihívások, hatalmas magasságok és súlyos mélységek várnak ránk, hogy milyen veszélyes szakadékok mellett vezet majd az út. De az Ige azért van, hogy vezetőnként végigkálauzoljon minket a következő egy évben. Hallgassuk hát Istent, hogy mit tanácsol nekünk a hegyi beszéd egyik ismert példájából. Hogyan járjuk, másszuk meg az előttünk magasodó következő esztendőt?

Bevezetőül annyit, hogy a hegyi beszédet általában úgy tartják számon, mint Jézus tanításának a csúcsát. Nyolc boldogmondással indul (ami a Tízparancsolat egy sajátos parafrázisa): boldogok a lelki szegények, boldogok, akik sírnak, boldogok a szelídek, stb. Ismerjük. És annyira nagy ereje volt (és van) ennek a néhány mondásnak, olyan sok mindenkét megatott és megihletett, hogy még templomokat is elneveztek róla: Nyolc boldogság temploma, vagy ott van a Nyolc Boldogság Közösség is. De milyen érdekes, hogy a hegyi beszéd vége már kevesebb embert ihletett meg. Ugye 8 boldogmondással kezdődik a hegyi beszéd, viszont 4 figyelmeztetéssel zárul. Valamilyen oknál fogva még sosem hallottam 'Négy Figyelmeztetés Közösségről,' vagy 'Négy figyelmeztetés templomáról.' Pedig nagyon érdekes és fontos dolgok hangzanak el Jézus tanításának a végén is.

Három kérdés alapján fogjuk körüljárni a kősziklára épített ház jól ismert példázatát: 1) Kinek szól ez a példázat? 2) Milyen figyelmeztetést / tanácsot / útvalót tartalmaz nekünk, akik belevágunk a következő évbe? 3) ill. milyen ígéretet fogalmaz meg nekünk általa Jézus?

1. Először is, tehát, kinek szól a példázat? Gyerekénekek és evangélizációk során megtanultuk, hogy ez a kőszikla, amire építeni kell: Jézus. Mi pedig szeretünk úgy gondolni magunkra, mint akik Jézusra építkezünk. Úgyhogy bizonyára csak arról szólhat ez a példázat, hogy vannak a bolondok, tehát a nem hívők, a nem keresztények, az ateisták; és vannak az bölcsök, azaz mi, a hívők, a keresztények, a megtértek, az istenfélők. Az előbbi pórul jár, az utóbbi pedig nem. Egyszerű a példázat, világos az üzenet, nem?

Csak hogy az az érdekes, hogy Jézus itt nem mondja, hogy erről lenne szó. Semmi sem utal arra, hogy ő a bolond embert a nem hívő emberrel azonosítaná, ugyanis a hegyi beszéd végén itt azokhoz szól, akik végighallgatták a prédikációt. Azokhoz szól, akik hallgatják az Isten Igéjét – mint mi most! Figyeljük csak meg, hogyan tesz különbséget Jézus az Ige hallgatói között: “aki tehát hallja tőlem ezeket a beszédeket és *cselekszi*,” és a másik csoport: “aki hallja tőlem ezeket a beszédeket és *nem cselekszi*.” Olybá tűnik tehát, hogy a bolond ember és a bölcs ember egyformán az Ige hallgatója. Nem ebben különböznek egymástól. Sőt, nagyon is hasonlítanak egymásra. Szinte meg se lehet különböztetni őket. Vegyük sorra: 1.) mindkét csoport hallgatja Jézus szavait. Mondhatnánk azt is, hogy mindkét csoport jár templomba, mindkét csoport hallgat dicsőítő zenét, mindkét csoport kijárta az Alpha kurzust, mindkét csoportra akár azt is mondhatnánk, hogy 'hívő' emberek. 2.) Aztán ott van az is, hogy mindkét csoport építkezik. Nem arról van szó, hogy az egyik rest és eltékozolja az idejét, a jövőjét, az életét, és nem csinál semmit; a másik pedig a rendes ember (tehát mi), aki ugye tanult, egyetemre járt, dolgozik, családot alapít, azaz kősziklára épít. Talán vonzónak hathat ez

a magyarázat is, de nem erről van szó, hiszen mind a ketten építik a házat. 3.) Továbbá az is kitűnik, hogy mind a ketten ugyanolyan házat építenek. Nem arról van szó, hogy az egyik egy nagyon szép palotát húz fel, a másik meg pedig csak egy kis, rozoga vityillót, hanem egy ugyanolyan jellegű házat, amely megfelel funkciójában és méretében a célnak – mind a ketten ugyanolyan építettek. 4.) És talán még ennél is fontosabb, hogy mind a ketten ugyanott építkeznek, ugyanis mind a két ház egymás mellett áll. Ezek szomszédok, és mind a kettőre ugyanazok a veszélyek jönnek. Nem arról van szó, hogy a homokra épített ház valahol lent van a tengerpart mellett kitéve a tenger szeszélyeinek, a sziklára épített ház pedig valahol fent egy sziklás hegy tetején. Nem. Mind a kettőt éri az árvíz, a szélvihar, a természeti katasztrófa.

Vagyis azt látjuk, hogy van két féle ember, aki hasonlóan építi az életét, a hitét, gyakorlatilag ugyanolyan életkörülmények között, és akiket ugyanazok a hatások és bajok érnek. Mégis, az egyikről azt olvassuk, hogy összedől a háza, a másiktól viszont azt, hogy megmarad minden körülmények között. Ugyanakkor nem nehéz megtalálni, hogy mi az egyetlen különbség a kettő között. Jézus azt mondja, hogy “aki hallja tőlem ezeket a beszédeket és cselekszi azokat, az a bölcs ember.” Ki tehát az bölcs ember? A példázat alapján az, aki *mélyre ásott*. Hadd magyarázzam meg. Az, hogy sziklára építette a házat nem azt jelenti, hogy ezt valahol fent a hegyekben tette meg, hanem azt, hogy addig ásott, míg el nem érte a könnyű talaj alatti kőzetet, hogy erre alapozzon. Értelemszerűen pedig az, aki homokra épített, azt az embert jelképezi, aki nem igazán törődött azzal, hogy mélyre ásson. Ásás és alap nélkül csak úgy felépítgett egy házat.

Jézus azt mondja, hogy ennyi a különbség a kettő között. Az egyik ember 'hívó' de nem cselekszi az Isten akaratát, a másik pedig szintén 'hívó' és cselekszi az Isten akaratát. Óriási következménye van ennek és óriási különbséget jelent a hasonlóságok ellenére is. Ebből látjuk, hogy nekünk szól ez a példázat, sajnos. Nekünk, az Ige hallgatóinak. Mindannyiunknak.

2. A második kérdés: milyen figyelmeztetést látunk ebben a példázatban? Arra látunk figyelmeztetést, hogy bizony, mindannyian hajlamosak vagyunk arra, hogy úgy hallgassuk az Igét, a szép prédikációkat, hogy abból ne valósuljon meg semmi az életünkben. Ezt nemcsak a magam életében tapasztaltam már meg, hanem másutt is. Hadd mondjak egy példát. Teológus hallgatóként az ünnepekkor prédikálni megyünk, és többször is előfordult már, hogy ilyenkor elkísértek rokonok és ismerősök. Egy olyan izgulós fajtának, mint nekem, ez elég nehéz volt, de aztán megláttam benne a lehetőséget – végre beszélhetek nekik úgy, hogy akár akarják, akár nem, most kénytelenek lesznek végighallgatni. Úgyhogy felhoztam a megbocsátás kényes témáját. Azért merek erről beszélni, mert tudom, nincs olyan család, szűkebb vagy tágabb, ahol a mélyben ne húzódnának régi, mély, elhallgatott és magunkba zárt sérelmek. Olyan sérelmek, amiket már csak a Szentlélek ereje által lehet megbocsátani. Úgyhogy elmondtam. Az egész evangéliumot, külön kiemelve, hogy a kereszten Isten elengedte, megbocsátotta a bűneinket. Hogy ez a szeretet, és ezzel a szeretettel tartozunk másoknak is. A szemek könnyesek lettek. Többeket is megérintett az üzenet, és nemcsak a rokonaimat. Az istentisztelet végén a kapuban állva és hazafelé az úton több ilyen is kaptam: 'szépen szólt a tiszteletes; jól beszéltél; ez a prédikáció most nekem szólt, köszönöm;' majd pár nappal később otthon ugyanott folytatták a veszekedést, ahol abbahagyták. És biztos vagyok benne, hogy ezzel nemcsak mi vagyunk így.

De mielőtt félreértenétek, nem azt akarom mondani, hogy szedjük össze magunkat, tegyünk újévi fogadalmakat, és legyünk jobbak az előző évnél, különben nem fog minket szeretni az Isten. És azt sem állítom, hogy ha képtelenek vagyunk megcselekedni azt, amit Jézus kér és parancsol tőlünk, akkor elkárhozunk. Nem. Nem arról szól ez a példázat, hogy ha megcselekedjük azt, amit az Igében hallunk, akkor Isten azokat a cselekedeteket feltölti valamilyen mennyei szupershop kártyára, amiket később beválthatunk a szeretetére. Ugyanígy arról sincsen szó, hogy majd valamilyen büntetést fog ránk kiszabni, hogy ha hallgatjuk az Igét, de nem csinálunk semmit. Nem arról szól a példázat, hogy akkor majd megbüntet ezért az Isten. Hanem arról beszél Jézus, hogy saját magunkra jelentünk veszélyt. Ugyanúgy, mint az az ember, aki

rosszul építi a házat: saját magának árt vele. Ezért veszélyes nem az Ige szerint élni.

Ezt a veszélyt a következő képpel szemlélteti a példázat: “És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és beleütöttek abba a házba; és az összedőlt, és teljesen elpusztult.” Az eredeti szöveg így hangzik: “nagy volt az összeomlása.” A következőről van szó: amikor hallgatjuk Jézust a prédikációkban és a templomban, szépnak találjuk a tanítást, bátorítónak és inspirálónak az Igét, de az életben nem épülnek gyakorlattá az elhangzottak, akkor kitesszük magunkat az összeomlás veszélyének. Amikor hallasz az imádságról és azt mondd: 'ez milyen szépen hangzott, tényleg, milyen nagy ereje van az imádságnak,' de hazamész és nem imádkozol, akkor vajon mitől fogod azt gondolni hirtelen, hogy az imádságban tényleg nagy erő van, amikor jönnek a betegségek, tombolnak a tragédiák, és beleütöttek a hitedbe? Vagy, amikor Jézus a gondoskodásról tanít, ugyanez: szép gondolat, hogy Isten gondoskodik az övéiről, de amikor nem adunk neki és a gondoskodásáért hálát a jó időszakokban - azaz nem építjük rá a bizalmunkat -, akkor mitől hinnénk, hogy akkor is fog gondoskodni rólunk, amikor rossz és nehéz idők jönnek?

A múlt hónapban söröztem egy barátommal, aki korábban talán ugyanúgy hitt, mint bármelyikünk: ő is eljárt templomba, ő is hallgatta az igehirdetéseket, ő is igaznak tartotta Isten létezését, de egyszer nála is beütött a krach, és azt mondta nekem a második korszak után: 'Chris, nem tudok megbízni egy olyan Istenben, aki megengedi a szenvedést.' Összeomlott. Több ilyen történettel is találkoztam már: van kötődés a valláshoz, szeret eljárni a közösségbe, jó dolognak találja a hitet, talán ezerrel pörög a szolgálatban, de soha nem épült gyakorlattá, a hétköznapi valóságává a hallott Ige, és amikor megjelentek a bajok: egzisztenciális szorongás, érzelmi válság, betegség, halál, nagy volt az összeomlása. Ez tehát a figyelmeztetés: rajtunk is múlik, hogy mennyire gyakoroljuk, amit Jézus tanít. Rajtunk is múlik, hogy mennyire lesz valósággá Jézus ígérete akkor, amikor bajba kerülünk.

3. Ugyanis van ígéret ebben a példázatban. Ez a jó hír. Hogy mi az? Itt van mindjárt a példázat elején: “Aki tehát hallja tőlem ezeket a beszédeket, és cselekszi azokat, hasonló a bölcs emberhez, aki kősziklára építette a házat. És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és nekimentek annak a háznak, *de nem dőlt össze*, mert kősziklára volt alapozva.” Halljátok, mit mond Jézus? Azt, hogy van olyan ház, ami nem omlik össze. És ez óriási hír! Ez nagyon nagy hír. Jöhet bármi az elkövetkező esztendőben: betegség, szorongás, depresszió, munkanélküliség, gyász bármi, van olyan ház, ami kibírja ezt is. Jézus azt mondja, hogy ez a ház az az ember, aki hallja az én Igémet és cselekszi is azt. Cselekszi a kökemény, hétköznapi valóságban. Megbocsát, ahogyan az Atya is megbocsát nekünk. Imádkozik, mert tudja, hogy nagy erő van benne. Adakozik a nélkülözőnek, mert tudja, hogy mindene, amije van, Istentől jött, és ezért tovább meri adni. Amikor pedig ő kerül majd bajba, tudja, hogy az Isten róla is gondoskodni fog. Érzitek ezt a szabadságot, ezt a szilárdságot, ami az Ige cselekvéséből fakad? Ezt kínálja nekünk Jézus ígéretként a következő évre és az összes többire is.

Végezetül és nem szokványos módon, két további Igével szeretném aláhúzni Jézus evangéliumát: “Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők,” (Zsolt. 127:1) és “...tudjátok [meg], hogy testetek a bennetek levő Szentlélek temploma” (1Kor. 6:19) Vagyis nem vagyunk egyedül ebben a nagy építkezésben. Ez nem egy magányos vállalkozás, egy egyéni hitbravúr, hanem közös építkezés az Isten Szentlelkével. Sőt, Isten nélkül ez lehetetlen is volna, de a jó hír az, hogy Isten velünk építkezik, és kérhetjük az Ő Szentlelkét, hogy segítsen. És ha ez így van – márpedig így van –, akkor Pál apostollal még a legnagyobb viharok között is együtt tudjuk mondani, hogy “sem halál, sem élet, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban.” Így legyen. Amen.

(Joó Christopher)